

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	17 november 2014
Agendapunt	10
Voorstelnummer	2014/76
Opiniërend besproken d.d.	n.v.t.
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder A.G.J. Bosch
Kenmerk	14.404042 * *
Datum B&W-besluit	14 oktober 2014
Onderwerp	Voorstel tot het nemen van een besluit algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, lid 6, van de Mededingingswet.

INLEIDING

Op 1 juni 2012 is de Wet Markt en Overheid (verder: de Wet) in werking getreden. Met die inwerkingtreding is de Mededingingswet uitgebreid met de artikelen 25g tot en met 25m. De Wet bevat spelregels voor overheden en overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitvoeren op een markt, waar ook andere private partijen actief zijn. Oogmerk van de Wet is eerlijke concurrentie met bedrijven en het borgen van een gelijk speelveld.

De Wet heeft geen betrekking op de uitoefening van wettelijke taken door overheidsinstellingen, zoals vergunningverlening, verstrekken van paspoorten en rijbewijzen, het voltrekken van huwelijken en andere typische overheidstaken.

De Wet kent op de meeste punten een overgangsregime van twee jaar. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) houdt toezicht op naleving van de Wet.

In een aantal gevallen kunnen economische activiteiten onder bepaalde voorwaarden worden aangewezen als uitzonderingen in het algemeen belang. Uw raad dient hierover een besluit te nemen.

BEOOGD RESULTAAT

Voldoen aan het uitgangspunt van de Wet, te weten het tegengaan van concurrentievervalsing door de overheid. Een aantal economische activiteiten van de overheid is uitgezonderd. Daarnaast kunnen economische activiteiten onder bepaalde voorwaarden worden aangewezen als uitzonderingen in het algemeen belang. In dat geval is de Wet evenmin van toepassing.

KADER

Wet Markt en Overheid, Mededingingswet.

ARGUMENTEN

Achtergrond en inhoud Wet

Op 1 juli 2012 is de Wet markt en overheid in werking getreden. De Wet kent een overgangsregime van twee jaar. Aanleiding voor deze Wet is de constatering, dat overheden direct of indirect (via hun overheidsbedrijven) steeds meer economische activiteiten zijn gaan verrichten, waarmee zij concurreren met de private sector. Overheden hebben de mogelijkheid om hun economische activiteiten beneden de kostprijs te verrichten. Dit kan concurrentievervalsing in de hand werken. Door middel van een viertal gedragsregels (integrale kostendoorberekening, verbod op de bevoordeling van overheidsbedrijven, gegevensgebruik en functiescheiding) moet dit worden voorkomen.

Economische activiteit

Centraal in de Wet staat het begrip "economische activiteit". Volgens de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie moet onder "economische activiteit" worden verstaan "het aanbieden van goederen of diensten aan derden op een bepaalde markt", dat wil zeggen in concurrentie met private ondernemingen. Typische overheidsactiviteiten vallen niet onder het begrip "economische activiteit". Deze activiteiten

worden immers niet in concurrentie met private ondernemingen aangeboden, omdat zij alleen door de overheid kunnen worden verricht.

De wet bepaalt, dat de decentrale overheid een taak in het algemeen belang mag uitvoeren (of een overheidsbedrijf daarmee mag belasten) voor zover sprake is van marktfalen en de verhoudingen op de interne markt niet onevenredig verstoord worden. Hiervoor geldt een aantal gedragsregels.

Vier gedragsregels

De Wet bevat vier gedragsregels die het gelijke speelveld tussen overheden en ondernemingen beogen te creëren:

- **Integrale kostendoorberekening:** overheden moeten ten minste de integrale kosten van hun goederen of diensten in hun tarieven doorberekenen.
- **Bevoordelingverbod:** overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen ten opzichte van concurrerende bedrijven.
- **Gegevensgebruik:** overheden mogen de gegevens, die ze vanuit hun publieke taak verkrijgen, niet gebruiken voor economische activiteiten, die niet dienen ter uitvoering van de publieke taak. Dit verbod geldt niet als andere overheidsorganisaties of bedrijven ook over de gegevens kunnen beschikken.
- **Functiescheiding:** als een overheid op een bepaald terrein een bestuurlijke (bijvoorbeeld toetsende) rol heeft voor bepaalde economische activiteiten en ook zelf die economische activiteiten uitvoert, mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de uitoefening van de bestuurlijke bevoegdheid en bij het verrichten van de economische activiteiten van de overheidsorganisatie.

Algemeen belang

De Wet is niet van toepassing op economische activiteiten, die in het algemeen belang worden uitgeoefend. Het gaat hier om economische activiteiten van de overheid, die in het algemeen belang worden uitgeoefend omdat de markt daarin niet voorziet (marktfalen). Bij de aanwijzing van die uitzonderingen moet aansluiting worden gezocht bij de door het Europese Hof van Justitie ontwikkelde jurisprudentie inzake diensten van algemeen economisch belang (daeb). De rode draad in deze jurisprudentie is dat decentrale overheden een ruime beleidsvrijheid hebben bij het omschrijven en laten uitvoeren van een daeb. Deze beleidsvrijheid is echter niet onbegrensd. Concreet betekent dit dat een decentrale overheid een taak in het publiek belang mag uitvoeren (of een overheidsbedrijf daarmee mag belasten) voor zover sprake is van marktfalen en de verhoudingen op de interne markt niet onevenredig verstoord worden.

Inventarisatie Olst-Wijhe

Om te kunnen beoordelen in hoeverre wij aan de Wet voldoen, dan wel of er een algemeen belang besluit moet worden genomen, is een inventarisatie gemaakt van alle economische activiteiten, die wij uitvoeren.

Gebleken is dat wij economische activiteiten uitvoeren, die voldoen aan de eisen van de Wet en dat wij economische activiteiten uitvoeren in het algemeen belang.

Wij hebben op 2 september 2014 een principebesluit genomen over door uw raad aan te wijzen economische activiteiten als uitzondering van algemeen belang. Het principebesluit heeft gedurende een periode van drie weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn geen zienswijzen ingediend.

Wij stellen u voor te besluiten de onderstaande economische activiteiten aan te wijzen als uitzonderingen van algemeen belang op basis van bijbehorende motivering:

1. *Het exploiteren van sportaccommodaties* (De Hooiberg, Watertorenstraat, De Nieuwe Coers, zwembad De Welters). Dit is niet sec een overheidstaak. Indien de integrale kostprijs zou worden verwerkt in de tarieven, zou dit ertoe leiden dat deze tarieven fors in prijs zouden moeten worden verhoogd. Het is zeer aannemelijk, dat dit leidt tot minder gebruik van deze accommodaties. Gelet op het algemeen belang van sporten uit een oogpunt van volksgezondheid (beweging), participatie (ontmoetingsplek) en onderwijs is dit ongewenst. Het algemeen belang van tegen een minder dan kostendekkend tarief kunnen sporten weegt zwaarder dan de nadelige gevolgen voor eventuele belanghebbenden.
2. *De verhuur van sportvelden*. Dit is niet sec een overheidstaak. Indien de integrale kostprijs zou worden verwerkt in de tarieven, zou dit ertoe leiden dat deze tarieven fors in prijs zouden moeten worden verhoogd. Het is zeer aannemelijk, dat dit leidt tot minder gebruik van deze

Nr.	2014/76
Onderwerp	Besluit tot het nemen van een besluit algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, lid 6, van de Mededingingswet.

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.14 oktober 2014, nr. 2014/76;

gelet op artikel 25h, lid 6, van de Mededingingswet;

besluit:

de volgende activiteiten aan te wijzen als uitzonderingen van algemeen belang op basis van bijbehorende motivering:

1. *Het exploiteren van sportaccommodaties* (De Hooiberg, Watertorenstraat, De Nieuwe Coers, zwembad De Welters). Dit is niet sec een overheidstaak. Indien de integrale kostprijs zou worden verwerkt in de tarieven, zou dit ertoe leiden dat deze tarieven fors in prijs zouden moeten worden verhoogd. Het is zeer aannemelijk dat dit leidt tot minder gebruik van deze accommodaties. Gelet op het algemeen belang van sporten uit een oogpunt van volksgezondheid (beweging), participatie (ontmoetingsplek) en onderwijs is dit ongewenst. Het algemeen belang van tegen een minder dan kostendekkend tarief kunnen sporten weegt niet op tegen de nadelige gevolgen voor eventuele belanghebbenden.
2. *De verhuur van sportvelden*. Dit is niet sec een overheidstaak. Indien de integrale kostprijs zou worden verwerkt in de tarieven, zou dit ertoe leiden dat deze tarieven fors in prijs zouden moeten worden verhoogd. Het is zeer aannemelijk dat dit leidt tot minder gebruik van deze accommodaties. Gelet op het belang van sporten uit een oogpunt van volksgezondheid (beweging), participatie (ontmoetingsplek) en onderwijs is dit ongewenst. Het algemeen belang van tegen een minder dan kostendekkend tarief kunnen sporten weegt niet op tegen de nadelige gevolgen voor eventuele belanghebbenden.
3. *De verhuur van maatschappelijk vastgoed* (Dorpshuis Welsum, Zalencentrum Wesepe). Dit is niet sec een overheidstaak. Ontmoetingsplaatsen in het dorp leveren bijdrage aan de sociale cohesie en de leefbaarheid van het dorp en daarom is het niet gewenst om integrale kostprijs te berekenen. Het algemeen belang van sociale cohesie en leefbaarheid tegen een minder dan kostendekkend tarief weegt niet op tegen de nadelige gevolgen voor eventuele belanghebbenden.
4. *De exploitatie van gemeentelijke begraafplaatsen*. Onze gemeente kent negen begraafplaatsen, waarvan vier gemeentelijk. Het exploiteren van een begraafplaats is een economische activiteit die ook door private ondernemers wordt verricht. Gemeenten zijn wettelijk verplicht te voorzien in een gemeentelijke begraafplaats. De gemeentelijke begraafplaatsen worden bij de exploitatie geconfronteerd met lasten uit het verleden omdat er sprake is van een percentage eeuwigdurende of afgekochte graven die geen baten meer opleveren maar wel onderhoud vergen. Bij de begraafplaatsen die door private partijen worden geëxploiteerd doet dit verschijnsel zich niet voor. Hieruit bestaat dan ook het marktfalen. De afgelopen jaren is gewerkt aan het verbeteren van de kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaatsen. Dit heeft geresulteerd in een aanzienlijke verhoging van de tarieven. Van een volledige kostendekkendheid waarbij de integrale kosten volledig worden doorberekend is echter geen sprake omdat dit zou leiden tot een vanuit maatschappelijk oogpunt ongewenste tariefsverhoging. Het betaalbaar houden van de mogelijkheid tot begraven op de gemeentelijke begraafplaatsen wordt in het algemeen belang

geacht. Dit belang weegt zwaarder dan de gemeente te houden aan het doorberekenen van de integrale kosten en de commerciële belangen van exploitanten van particuliere begraafplaatsen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 17 november 2014.

De raad voornoemd,
de griffier

de burgemeester

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien